

bijejo spodaj na križ, kateri so postavili stariši ponesrečencev na nesrečnem prostoru, da bi bil vedno svaritelj otrokom, češ, ne igrajte se pri potoku!

Kaj ne, dragi prijatelji, smilita se vam mlada otroka. Izvestno! Pa, da se tudi vam ne prigodi kaj enakega, kadar se vam vzbudi želja, da bi se šli k reki ali potoku igrat, spomnite se lesenega konja, o katerem sem vam povedal sedaj. Sviri naj vas, da ne bodete hodili ali pa se vozili sami brez varuha čez ozke brvi.

Kovačev.

Sršeni.

deveti deželi je bila ob robu velikega gozda stara, votla lipa. V nji so prebivali mnogo let sršeni. Gospodarila je modra matica sršenja z domačimi sinovi sršeni, imeli so pa tudi veliko najetih hlapcev in dekel, sršenov in sršenk. Pa bogati so bili, da nikoli tega: vsa votla lipa je bila znotraj polna medú in satovja. In kako bi ne bili bogati? Dan na dan so znašali sladko strd, katere so dobivali v obilici v gozdu in na rodovitnih travnikih tik njega; hm, pa so drugačne cvetice v deveti deželi, kakor pri nas — kar šibé se medú! To veste, da se je dobro godilo mladim sršenčkom, ker so bili doma tako premožni. Še predobro jim je bilo; nič niso delali, samo med so jedli in prevzetno brenčali okrog lipe, češ, mi smo mi, vsak pa ni.

Nekega večera je v lipi vže vse potihnilo; matica sršenja je pa še bedela, zakaj skrbi ji niso dale spati. Zdrami toraj najstarejšega sina ter mu jame pri-povedovati: „Veš, Brenko, kaj bi bilo dobro? Te dni pojdem k sosedovim, k osam, naj nam prodajo pašo na onem travniku za potokom. Naši včasih preveč naberó in odložé strd na tem travniku, pa pridejo ose in vse poberó. Vidiš, to je škoda za nas. Menim, da nam bodo ose rade prepustile ta travnik; kaj pa se nam pozna, če jim damo zanj nekaj medú? V pol leta se bomo odškodovali. Kaj se ti zdi, sin?“

Brenko si pomane oči, zabrenči ter dé: „Pametno, pametno, mati. Več ne bodo brale ose po travniku za potokom, tudi to mora biti naše! In prav sedaj bo ondi največ paše; dobro, dobro, nam vsaj ne bo treba daleč letati, veste, jaz sem vže težek, ne nesó me več rada krila.“ Brenko je preglasno govoril in predramil spočite sršenčke: komaj so čakali jutra, da bi leteli k osam ter jim oponašali, da jim odslej ne bo več dovoljeno brati na travniku za potokom. In res, drugo jutro so bili vže na nogah, ko so odhajali delavci na delo, dasi so drugače tačas še spali ko klade. Précej po zajutreku so jo udarili k osam in jih dražili, češ, travnik vam bomo vzeli.

Ose so se kajpada bale za svoj najboljši pašnik in se vse zbrale na njem, pa hude so bile. Mladi sršenčki so jo kar domov pobrisali. Tedaj pridejo mimo sršeni ter po stari navadi odložé, kolikor niso mogli nesti. Ose pa nalašč planejo po tisti strdi ter še pošteno oštejejo sršene, češ, da jim bodo še pot čez travnik

prepovedale. Sršeni so bili jezni „kakor sršeni“ in tako brenčanje je bilo doma v votli lipi, da so se ji tresle stare veje. Komaj odložé nabrano strd, pa jo vže mahnejo proti domu osâ. Seveda so jih ugnali: razdrli so jim stanovanje, satovje odnesli s seboj, ose pa razpodili križem sveta.

Osam za stanovanje ni bilo nič, saj bi si bile lahko hitro novo zgradile, ali prevzetnost sršenov jih je grabila. Vse v jedni sapi in razkačene so hitele k medvedu ter ga prosile, naj jim pomaga. „Prijatelj medved, pojdi z nami zoper

sršene!“ vabile so ga. „Vso strd bomo dale tebi, če zmagamo.“ Medveda je med v lipi vže davno mikal, saj mu je dišal pol ure od nje, toda sam si ni upal nad sršene. „Ako bi pridobil še slona — —“ pomišljeval je nekoliko. Ose in medved se napotijo toraj k slonu ter ga pridobé na svojo stran. „Jutri se poskusimo,“ odločili so naposled. „Slona še ne poznajo!“ grozil se je slon, „pa ga vže spoznajo!“

Pa tudi sršeni so se pripravljali, zakaj vse se jim je tako sanjalo, da ose ne bodo mirovale. No, pa saj so kmalu zvedeli, koga so naščuvale zoper nje.

Jezična papiga, ki je bila osam gorka vže od takrat, ko so ji snedle vse najboljše hruške po deveti deželi, znesla se je sedaj nad njimi in vse izdala sršenom. „Naša lipa je vže stara, slon bi jo utegnil podreti,“ bali so se sršeni in hitro poslali poslanca k tigru, največjemu sovražniku slonovemu, ki jim je zares brž obljubil pomoč. Spotoma so poslanci pregovorili še volka in divjega mrjasca ter se vrnili veseli domov. „Ne bodo nas! ne bodo nas!“ bobnelo je po votli lipi, vender je mlade sršenčke, ki so s svojim zbadanjem in draženjem zakrivili ta boj, zelo skrbelo, kako se bo končal.

No, kdo je zmagal? Kdo? Sršeni so bili — tepeni! Slon se je namreč naslonil na lipo in jo podrl, zavezniki sršenov so pa zbežali.

Sedaj so pa sršeni tožili slona pri kralji živalij, pri levu. Le-ta je sklical urno vse živali ter jel preiskavati. Zelo strogo je izpraševal, zakaj vselej je sodil še-le tedaj, ko se je natančno prepričal, kdo je kriv. Zlasti pa si je ta dan prizadeval, da bi zvedel čisto resnico, ne bil bi namreč rad obsodil svojega svetovalca slona, sršeni so mu bili pa tudi ljubi, ker so mu plačevali veliko davka v najboljšem devetodeželskem medu.

Dolgo je trajalo izpraševanje, dolgo so zvrčali krivdo drug na drugega, a slednjič se je vender-le pokazalo, da niso imeli sršeni hudobnega namena, temveč mladi sršenčki niso prav razumeli Brenka, ose so bile prenagle, sršeni potem zopet prehude jeze, medved in slon sta pa mislila, da je pravična vojska, da sta dolžna pomagati preganjanim osam.

Lev ni obsodil nikogar, ampak velel to-le: „Ose naj le še beró po travniku ob potoku, sršeni naj si poiščejo drugo bivališče, saj to bi jim bil lahko porušil prvi vihar, a mladi sršenčki morajo za kazen tri mesece še bivati v podrti lipi, katero bodo medved, slon, tiger in volk pokrili s prstjo. Te tri mesece morajo premišljevati ta-le rek: Kar se doma skvási, tega ne razglási! To velevam in ukazujem jaz, kralj živalij!“ Lev je končal, položil šapo na votlo lipo ter mogočno pogledal po zbirališči. In vse živali so hvalile modro razsodbo, zavpile: „Živel lev, naš kralj!“ ter se zadovoljno razšle.

Mladim sršenčkom se je prijetno zdelo v votli lipi pod zemljo, zato so ostali po preteklih treh mesecih še v nji. Od takrat prebivajo sršeni ne le po votlih drevesih, temveč tudi po luknjah pod zemljo. Levov nauk: „Kar se doma skvási, tega ne razglási!“ pa so si trdo vtisnili v spomin, in ni še bilo slišati, da bi se bili kdaj pregrešili zoper njega.

I, glejte si no, saj bi bilo tudi dobro, da bi naši otroci ne raznašali vsega, kar se doma godi in govori: marsikakega prepira mej sosedi bi ne bilo!

Kajtimar.

Sirota.

Stvarnik, večna Ti dobrota!
Milo mojo čuj prošnjó,
Ki do Tebe jaz sirota
Dvigam danes jo v nebó.

Nimam áteja nì mame,
Sama širom sem svetá —
Ti, o Stvarnik, skrbi záme,
Téši žalost mi srcá!

Janko Leban.

